

Sieciowe rozwiązania wsparcia dla osób wykluczonych społecznie na przykładzie Caritas Diecezji Kieleckiej

Ks. dr Stanisław Słowik
Dyrektor Caritas Kieleckiej

Czym jest Caritas Kielecka?

- jedna z 44 Caritas Diecezjalnych w Polsce
- działa od 1931r (z przerwą 1950-89)
- prowadzi 76 placówki pomocy całorocznej
- obejmuje obszar od Kielc do Krakowa i od Staszowa do Koniecpcola
- rocznie z pomocy korzysta ok. 35 000 osób

Wykaz obszarów działania:

- Domy Opieki (Domy Pomocy Społecznej) w Piekoszowie, Charsznicy, Ratajach, Świniarach, Rudkach i Miechowie,
- Hospicjum w Miechowie i Kielcach,
- Zakłady opiekuńczo-lecznicze w Piekoszowie, Sędziszowie, Kielcach
- Środowiskowe Domy Samopomocy w Miechowie, Proszowicach, Świniarach, Sędziszowie, Mniowie, Kielcach,
- Stołówki charytatywne w Sędziszowie, Miechowie, Ratajach i Proszowicach,
- Ogniska wychowawcze i świetlice środowiskowe w Jędrzejowie, Kielcach, Proszowicach, Wiśniówce, Cudzynowicach, Chmielniku i Ślęcinie itp.

Wykaz obszarów działania (cd.):

- Ośrodki kolonijne i szkoleniowe w Kaczynie i corocznie kilka wynajmowanych nad morzem i w górach,
- Żłobek i dwa przedszkola
- Poradnie lekarskie – specjalistyczne i ośrodki zdrowia w Kielcach, Włoszczowie, Wiśniówce, Piekoszowie, Sędziszowie i Miechowie,
- Oddział Szpitalny w Piekoszowie,
- Stacje Opieki Caritas w Miechowie, Sędziszowie, Proszowicach, Mniowie, Pacanowie, Świniarach, Rudkach, Włoszczowie i Wiśniówce,

Wykaz obszarów działania (cd.):

- Centrum Interwencji Kryzysowej w Kielcach,
- Schronisko dla bezdomnych w Kielcach, Kidowie, Morawianach i Świniarach,
- Mieszkania chronione w Piasku Wielkim i Gorzkowie,
- Punkty pomocy doraźnej w Kielcach i kilkanaście przy parafiach w diecezji,
- Magazyn rzeczy używanych i komis meblowy w Kielcach,
- Punkt konsultacyjny ds. uzależnień,
- Centrum Integracji Społecznej i KIS-y w Kielcach, Busku Zdroju, Jędrzejowie, Szczekocinach i Sędziszowie.

Czym jest deinstytucjonalizacja?

Bogu, który jest miłością i miłosierdziem, św. Bazyli dał wartościowe świadectwo poprzez budowę licznych hospicjów dla potrzebujących - niemal miasto miłosierdzia, które od niego wzięło imię Bazyliady. Leży ona u początków współczesnych szpitali i instytucji opiekuńczych.

/Benedykt XVI/

Deinstytucjonalizacja – to wszelkie działania podejmowane na rzecz tworzenia różnych form usług w środowisku (w tym usług zdrowotnych), mających na celu zapewnienie właściwej opieki oraz wydłużenie okresu sprawności psychofizycznej i możliwości pełnienia ról społecznych i zawodowych:

- osobom z chorobami przewlekłymi,
- osobom niepełnosprawnym,
- osobom w podeszłym wieku,
- dzieciom i młodzieży,
- osobom zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Różne formy wsparcia osób niesamodzielnym i wykluczonych:

- a) pomoc środowiskowa
- b) placówki wsparcia dziennego
- c) okresowe wsparcie w hostelu
- d) mieszkania chronione / wspierane
- e) placówki całodobowe
- f) ośrodki zamknięte (np.: dps ze wskazania Sądu Rodzinnego)

Wsparcie mieszkaniowe dla bezdomnych i zagrożonych bezdomnością:

- a) schroniska
- b) noclegownie
- c) lokale tymczasowe
- d) mieszkania chronione / wspierane
- e) lokale aktywizujące / treningowe
- f) mieszkania socjalne / komunalne

Sieci pomocy mieszkaniowej w diecezji kieleckiej:

- a) schroniska dla bezdomnych – 7 placówek
- b) noclegownie – 1 placówka
- c) mieszkania chronione – 2 placówki
- d) hostele – 2 placówki
- e) mieszkania wspierane – 5 placówek
- f) lokale aktywizujące – 1 placówka (50 miejsc)
- g) lokale tymczasowe – 3 placówki

Sieci organizacji wspierających bezdomnych w diecezji kieleckiej:

- a) Caritas Diecezji Kieleckiej
- b) Fundacja Pomost
- c) Koło Kieleckie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta
- d) Koło Miechowskie TPBA

Zalety działań sieciowych:

- a) optymalny dobór rodzaju wsparcia
- b) płynne przechodzenie do innej formy wsparcia
- c) wzajemna wymiana informacji
- d) lepsza możliwość dyscyplinowania osób naruszających regulamin
- e) uzupełnianie wsparcia mieszkaniowego pomocą w placówkach dziennych
- f) mniejsza izolacja osób wspólnie zamieszkujących

Zalety ekonomiczne działań sieciowych:

- a) łączenie potencjału osób i obiektów
- b) lepsze wykorzystanie budynków
- c) mniejsze koszty dowożenia na zajęcia
- d) wspólna obsługa administracyjna
- e) mniejsze zaległości w odpłatnościach

Negatywne skutki dużej sieci:

- a) cedowanie odpowiedzialności przez gminy na sieć
- b) postrzeganie operatora przez pryzmat dużego potencjału
- c) brak odniesienia jak robią to inni
- d) zacieranie się granic różnych form wsparcia

Aspekty sprzyjające tworzeniu sieci:

- a) duża oferta szkół na wsiach
- b) fundusze unijne (RPO)
- c) fundusze wsparcia BGK
- d) programy Rządowe
- e) europejski trend deinstytucjonalizacji

Trudności rozwoju sieci wsparcia:

- a) przyzwyczajenie klientów pomocy społecznej
- b) zbyt mała dostępność środków inwestycyjnych
- c) nieufność wielu samorządów
- d) duży kłopot administrowania samodzielnych lokali mieszkalnych

Dziękuję za uwagę

Ks. dr Stanisław Słowik
Dyrektor Caritas Diecezji Kieleckiej
e-mail: kielce@caritas.pl
www.kielce.caritas.pl